

DELBACSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Ostobrdjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjjel 488. Bírónyírnok: „Délbacska”, Novisad

NOVISAD, 1926. SZEPTEMBER 4.
SZOMBAT

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Görög változatok

Éppen száz esztendeje annak, hogy az ősi hellén mezők harmadvirágzásba borultak, amikor a nagyhatalmak segítségével a görög törzsek lerázták magukról a török rabság bilincseit és független államközösségekbe tömörültek Európa protekciója alatt Perikies fénykora és a nagy Komnenoszok dicsősége a macedón, a római és a török uralom sötétségébe semmisült. A mitológia és a klasszikus görögség tavaszi derűjének visszaélődése csábíthatta azokat a rajongó széplelkeket és a népek szabadságának romantikus szerelme hathatta át azokat az önkénteseket, akik Európa minden országából az Akropolis halhatatlan kövei felé özönlöttek, hogy visszaadjanak egy ősi népet az életnek és a szabadságnak és vérük hullásával eleven valósággá varázsolják a legtündöklőbb mitát.

Érdekes és merész kísérlet volt letépni a méla borostyánt a szent romokról, visszahelyezni olimpiai trónjaira a száműzött isteneket és tolebrészteni egy szlav-görög fajban az antik dicsőség öntudatát. Ugy vigyázzunk rá, mint a szemük fényére. Túrtek szépségeit, udvaraitak vasottságának. Hiszen ehhez a gyémantokhoz képest minden európai kultúrnap barbaknak érezte magát. Jó protektorai neveit is adtak mellette, hogy beletanuljon a dolgok új rendjében, mert bizony nagyot változott a világ azóta, hogy az istenek megszőktek a hús erdőségekből és hogy Justinianus templomának kupolájára a félhoid került. Előbb egy bajor, majd egy dán herceg lett a szent romok és a levannus korccsal beoltott új achivok kiralya.

Az európai formaruháju monarchia úgy, ahogy legyelemre szoktatta és európai színvonalra emelte ezt a régi-új nemzetet. Talán nem csinált belőle platói mintatámaszt, de felkenté korszerű színekkel és rávenyeszte a parlamentarizmus demokrácia cicomait.

Száz esztendő, szertelen abrándokkal és sivar és szegénytelen valóságokkal, nem elég iskola olyan nemzetnek, amely harom ezer év dicsőséget és abszurdumait almódja magában és amely kicsapongó ideáljait, földrajzi helyzete és vérségi kevertsége miatt gyakorta komitácsi módon szolgálta. Egy kis peritdia még az első Hellasz örökségeiből jutott rá. A többi elvegezte az ezeröttszáz éves rabszolgaság, a nagymervű verkeveredés, amely az ősi hellén vért alaposan felhigitotta, s nem utolsósorban az a körimény, hogy evszazadokon keresztül az ő boren kísérletezett a balkáni politika ördögös münélye, az az államművészet, amely rendszerint a gorbeutat tartja egyenesnek. És most ebben az etikai és etikai egyvelegbe beleprezentek az angol-francia szabadelvűség és népuralom felszavait is. Raja szabadítottak olyan oktatónak és zagyvateju politikai apostolokat és államtitkákat, akik angol és francia államtitkárok teleret citáltak és az angol parlamenti elvet végfelen finomságu elveit és hagyományait alkalmazzák valódi eleven boncolások által a pirusi kalmarok és az epirusi kecskepasztorok társadalmában. A királyság, az egyetlen ellen-súlyozó és fegyelmező tényező, 1922-ben elbukott. Azóta felszabadult ennek a népnek minden primitív, természetes és vad ösztöne, a kevert fajokan buján csirázó ősi lázadás gerjedelme, az évezredes anarhianak tépálygó haj-

lama. A királyság bukása óta a görögök nem tudnak mit csinálni a nagy szabadsággal. Vezetői egymást marják el a husosferekak mellől. Minden esztendőnek meg van a maga puccsa, tengerészlázadása, palotaforradalmi, diktátora. Nincs többé tekintély, amely összetartaná a széthulló erőket és fegyelmézné a patriarkális társadalom vadregényes politikai vendettáit. Nincs jogfolytonosság, nincs konzervatív hatalom. Mióta a királyság megdőlt, kalandorok bitorolják egymásután és természetesen, a nép jogai nevében a közhatalmat. A királyság bukásával együtt lehullott róluk az európai maszk is s az álcák mögött mindenki felismeri azt a nomád, kezdetleges féket és fegyelmet nem tűrő balkáni népet, amely évszerint változtatja politikai gazdálts amely kész prédája a merész férfiaknak.

Pasics Nikola meg akarja buktatni a kormányt

Beogradból jelentik: Tegnap este Beogradba érkezett Dragovics radikális párti képviselő, aki Pacics Nikolt látogatta meg. Dragovics visszatérése megváltoztatta Pacics hiteinek eredeti tervét, akik vasárnapra össze akarták hívni a radikális párt szűkebb főbizottságát. Miután azonban ebben a centrumnak van többsége elállottak ettől a tervől és Pacics Nikola visszatérése után a teljes főbizottságot fogják összehívni és miután itt nekik van többségük, ki fogják zárni azokat, akik nem hajlandók fejtelenül engedelmessé válni Pacicsnak. Természetesen először Maximovics Borszát zárják ki a pártból, ahova ugyanezok visszavennék Petrovics Nasztázt.

Dragovics este a Páris szállodába ment, amelynek vadászszobájában fontos megbeszélést tartott Zsifkovics Ljubával és több radikális vezetőemberrel. Közölte velük, hogy Pacics Nikola egészségi állapota nagyon jó és szeptember 12 én fog visszatérni az országba.

Visszatérése után rögtön felszólal népgyűléseken és valószínűleg az Uzunovics kormány távozását fogja követelni.

Nikics Nikola tegnap este ismét hosszabb nyilatkozatban válaszolt az ellene bejegyzett interpellációra és megcáfolva annak állításait, Rádics Szeptánt és környezetét vádolta visszaélésekkel.

A bolgárok működnek

Trifunovics Misa közoktatásiügyi miniszter tegnap felkereste Uzunovics Nikola miniszterelnököt és beszámolt neki arról, hogy Bulgária erőteljes agitációt kezdett meg Jugoszlávia ellen, a népszövetség köreiben. Uzunovics Nikola miniszterelnök erről azonnal értesítette a Genfben tartózkodó Nincics külügyminisztert.

Nincics tegnap nyilatkozott az Excelsior munkatársának Horthy beszédéről és kijelentette, hogy Magyarországnak a béke érdekében bele kell nyugodnia a jelenlegi állapotokba.

Mit követel Németország a Népszövetségtől

— A népszövetségi tanács pénteki ülése —

Genfből jelentik: A népszövetség végrehajtó bizottsága, amelyet a népszövetségi tanács átszervezésére küldtek ki, pénteken délelőtt befejezte ülését és kidolgozta az erre vonatkozó javaslatot. A javaslatra vonatkozólag Robert Cecil a következőket mondta: Határozatot fogadtunk el a népszövetség tanácsának átszervezése ügyében, amelyet eljuttatunk a spanyol kormányhoz ünnepélyes nyilatkozattal, amelyben a tanács azon óhaját juttatja kifejezésre, hogy Spanyolország kérését a tanács jóakaró megfontolás tárgyává óhajtja tenni, abban a reményben, hogy Spanyolország ezt méltányolni tudja. Délután nyilvános ülést tartott a népszövetségi tanács, amelyen a memeli kérdéssel és a végrehajtó bizottságnak a tanács átszervezésére vonatkozó javaslatát tárgyaltak.

Londonból jelentik: Londoni politikai körökben bizonyosra veszik, hogy Németország a népszövetségbe való felvétele után a számára legsürgősebb kérdések rendezését fogja követelni. Ezek a kérdések a rajnai katonai megszállás megszüntetése, a Saarvidék önkormányzata, a német gyarmatok és Németországnak a népszövetségi tanácsban való képviselete. Angliában azonban azt szeretnék, ha ezeket a kérdéseket csak decemberben tárgyalnák, mert addig mindezt megfelelően előlehetne készíteni.

A külügyminiszter helyettese és a beogradi magyar ügyvivő Horthy mohácsi beszédének fontosságáról nyilatkoznak

Horthy Miklós Magyarország kormányzójának mohácsi beszéde mind jobban foglalkoztatja a hazai politikusokat, sajtót és közvéleményt. A külügyminisztérium felhivatalos lapja, a Vreme tegnapi számában hosszabb beszélgetést közöl báró Wodianer beogradi magyar ügyvivővel, aki a szabadságon levő Hory András követet helyettesíti. Wodianer báró rámutatott arra, hogy Horthy kormányzó beszédét a kormányzat egyetértésben mondotta el és ez a magyar ellenzék meglegedését is kivívta, úgy hogy egész Magyarország egységes ebben a kérdésben. Rámutatott még arra is Wodianer báró, hogy a két nép jelenlétében is mennyi hasonló vonás van, mindkét állam agrárország és így közös érdekeik is vannak. Végül örö-

mének adott kifejezést, hogy Beogradban olyan kedvezően fogadták Horthy beszédét.

Markovics Jovan a külügyminiszter helyettese is nyilatkozott a Vreme munkatársának Horthy beszédéről. Rámutatott a magyar kormányzó szimpatikus kijelentésének fontosságára és arra, hogy milyen nagy jelentőséggel bír Magyarország és Jugoszlávia közeledése. Elsősorban Középeurópa békéje és haladása érdekében fontos ez. Jugoszlávia nagyon alkalmas arra, hogy közvetítsen Magyarország és a Kisantant között. Fontos érdekek követelik ezt a közeledést és Horthy kormányzó beszéde szép haladás ezen az uton. Különös általános szempontból fontos ez, mert nemcsak a két ország érdeke ez, hanem általános érdek.

Noviszádi kasszafurók betörték Erdős Henrik és Társa temerini uti műszaki cég üzletébe, felfeszítették a Wertheim kasszát és több mint százezer dinárt raboltak

A kasszafurók körülbelül teljes négy óra hosszat dolgoztak zavartalanul harminc kilogramm sulyu szerszámokat hagytak hátra a tett színhelyén

A „Délbácska” tegnapi számában részletesen megemlékeztünk az utóbbi időben előfordult sorozatos betörésekről, amelyek az Eckfeld ékszerüzletben történt betörés óta szinte napirenden vannak Novisádon. Nem fér kétség hozzá, hogy egy jól szervezett, nemzetközi betörőbanda garázdálkodik a városban, amely most már komolyan veszélyezteti a város vagyonszükségét. A noviszádi rendőrség minden egyes esetben széleskörű nyomozást indított, de a betörőket soha sem sikerült kézre keríteni. Olyan ügyesen operáltak és annyira el tudták tüntetni az áruló nyomokat, hogy a rendőrség munkája hiábavalónak bizonyult. Nem is hibáztatjuk a rendőrséget, hanem az adminisztráció szűkkeblűségét, amely lehetlenné teszi, hogy Noviszád olyan rendőrségi szervezethez jusson, amely szembe tud szállni a veszedelemmel, a bűnkronikában mindinkább szaporodó bűnesetekkel. Noviszád nem kisváros, amely bolmi pandurrendszerre támaszkodhat. Modern alapon kiépített rendőrségre van szükségünk, elegendő létszámú detektív-személyzettel és rendőrlégénységgel. A bűnügyi osztály átszervezése és modern alapokra való fektetése pedig egyik főfeladata a mai kor kriminalisztikai követelményeinek. Mindez nálunk már csak a jövő zenéje, mert a főkapitány minden törekvése, amely a rendőrség átszervezését tűzte ki feladatául, a hitel kérdésén szokott hajótörést szenvedni ilyenkor azután megszűnik a tudomány s a jóakarát és ambíció az adminisztráció utvesztőjében bukkik el.

Ilyen körülmények között érthető, ha a rendőrség minden egyes bűnesettel szemben tehetetlenül veszi fel az egyenlőtlen versenyt. Még annyi detektívünk sincs, akik a városban előforduló gyanús elemeket megfigyelhetnék. Nincs még daktiloszkópiánk, amely az ujjlenyomatok alapján nyomozhatna s nincs elegendő létszámú tisztviselőszemélyzetünk sem, akik kizárólag a bűneseteknek szentelhetnék idejüket. A bűnügyi osztály főnöke nap nap után apró-cseprő cselédhistóriákkal és kocmai tamburásengedélyekkel kénytelen bajlódni, mert az apró ügyek teljesen lekötik munkaidejét és energiáját. Viszás helyzet ez, amelyen csak a rendőrség államosítása segíthetne. Addig, amíg a városi tanács nem támogatja a rendőrséget olyan mértékben, hogy fővárosi nivóju szervezetre támaszkodhat, minden egyes bűneset megtorlás nélkül fog maradni.

A betörők garázdálkodása most már komoly formát öltött s ha idejében nem sikerül a városban felbukkant társaságot ártalmatlanná tenni, a legrosszabbra lehetünk elkészülve. Valószínű, hogy nemzetközi betörőbanda ütötte fel tanyáját Novisádon. Ez ellen védekezik most a rendőrség a rendelkezésére álló csekély apparátussal. A legvakmerőbb betörést, mely szinte egyedülálló a város bűnügyi krónikájában, csütörtökről-péntekre virradó éjjel követték el Novisádon, ugyszólván a város közepén, amelynek áldozata Erdős Henrik és Társa temerini uti műszaki cég.

A feltűnést keltő kasszafurásról, amely nagy izgalmat keltett a városban, a következő adatok állnak rendelkezésünkre:

Hogyan fedezték fel a betörést

Pénteken reggel fél 6 órakor Sztalancs Erzsébet takarítónő, aki az Erdős és Társa cég Temerini ut 8 sz. alatti irodahelyiségeit szokta takarítani, munkahelyére indult, hogy szokásos munkáját elvégezze. Amikor a hatalmas vaskapun keresztül az udvarra lépett és onnan az irodahelyiség udvari bejárata elé érkezett, a legnagyobb csodálkozással vette észre, hogy a kulcs nem fordul az ajtó zárjában. Első pillanatban azt hitte, hogy rossz kulcsot hozott magával, de amikor újból próbálkozott a zárral, az ajtó magától feltárlt.

Csak most vette észre, hogy az ajtó nyitva állott s amint az irodába lépett szinte borzalmas látvány tárult szeme elé. Eppen a bejárattal szemben áll a cég Wertheim kasszája. Közelebb lépve, megtorpant és nagyot sikoltott. *A kassza fel volt törve, a padlón pedig rengeteg szerszám hirdette, hogy itt betörők jártak.* Az asszony nem akart hinni a szemének. *Három óriási lyuk, amely a kassza ajtaján tátongott, szinte félelmetes látványt nyújtott.* Rémületében percekig mozdulatlanul állt a feltört kassza előtt, majd visszanyerve lélekjelenlétét kirohant az irodahelyiségből és fellármázta a házbelieket. Csakhamar ott termett Erdős Henrik, a cég tulajdonosa, aki kétségbeesve állapította meg, hogy

a betörők kiüresítették a Wertheim kassza egész tartalmát, körülbelül 70 000 dinár készpénzt és két 30.000 dinárról szóló takarékpénztári betét-könyvet.

Erdős Henrik azonnal a rendőrségre sietett, ahol éppen Malencsics Rodoljub alkaptán teljesített szolgálatot. Az alkaptány nyomban jelentést tett Mihaldzsics Sztanoje főkapitánynak és Rakics Radenkó főkapitányhelyettesnek, a bűnügyi osztály vezetőjének majd nyomban Sztankovics detektív kíséretében a helyszínre sietett. A nyomozókhoz csatlakozott a „Délbácska” munkatársa is.

Az Erdős Henrik és Társa cég üzlet és irodahelyiségei a Buza tér közvetlen közelében vannak. Az uccáról egy kovácsolt és rácsos vaskapu vezet a hatalmas udvarra. Balról egy faszerkezetű kis épület határolja az udvart, jobbról pedig egy kis ajtón a szomszéd házba juthatunk, ahol Schlanger butorkereskedő lakik. Az udvar teljesen kihalt, sehol semmi nyoma a házmasternek vagy éjjeli őrnek. A faépület mellett elhaladva egy kis ajtóhoz jutunk, amely az irodahelyiségbe vezet. Ez az ugynevezett főnöki szoba, amelyben a Langhammer Ignác bécsi cég által készített Wertheim kassza áll. A szobában öt íróasztal, telefon és a rendes irodai berendezés. Egy amerikai rendszerű akasztékruiny mellett, éppen szemben a bejárattal falhoz támasztva áll a hatalmas pénzszekrény.

Közelebb lépünk. A szobában óriási rendtelenség, feltört iratok és könyvek, a pénzszekrény előtt a padlón pedig hihetetlen mennyiségű betörőszerszám.

Körülbelül 30 kiló sulyu betörőszerszám fekszik itt elszórva.

Ritkán látni ilyen választékot; ilyen kifogástalanul készített vadonatúj kasszafuró segédeszközöket. Mindez arra vall, hogy nemzetközi betörőbanda járt itt, amely valóban zseniálisan működött. A szerszámok között vannak furók, reszelők, kalapácsok, villámfogók, álkulcsok, emelőrudak, olajtartályok, vasdobozok, szegek és egy speciálisan készített emelőrud és acélvágó kombináció, amelynek segítségével a tettesek szinte keresztülvágták a kassza ajtaját.

Már első pillanatra látszik, hogy itt kiváló szakértők működtek. A kassza páncélajtaján először a felső zárt törték le; majd az alatta levő két zár következett. A zárok helyén óriási erőfeszítéssel tátongó lyukak furttak, formálisan széthasították a pénztár ajtaját úgy hogy az erős, körülbelül 15 centiméternyi vastagságú acél úgy dudorodik ki a furás helyén, mint a kinyitott rózsza.

Amikor a munkát elvégezték a pénztár ajtaja felpattant. Most még csak a belső trezort kellett kinyitniok, hogy a pénztár tartalmát kiürítsék, a trezor zárja azonban ellenállt. A betörők most hamisítatlan Papakosztá modra az emelőrudak segítségével benyomták a trezor jobb ajtaját és a támadt alig 3 centiméternyi

széles résen speciális szerszámok segítségével egyszerűen

kihalászták az ezresbankókat.

Hetven darab bankjegy jutott így birtokukba és két darab, egyenként 30.000 dinárról szóló betétkönyv, amelyeket a noviszádi Ipar és Kereskedelmi bank állított ki. A trezor jobb oldalán 15.000 dinár aprópénz volt, tekercsekbe csomagolva, ehhez azonban a betörők nem nyultak.

Érdekes, hogy a betörők többek között egy szardinás dobozt hagytak hátra, amelyben vízzel kevert olajat talált a nyomozó hatóság. Valószínű tehát, hogy a kasszafurához olajat is használtak, szakértők szerint azért, hogy a szerszámokat könnyebben kezelhessék.

Amikor a pénztár ajtajával végeztek, a tettesek feltörték a legelső kis ajtót is, amelyben azonban csak a cég könyvei voltak elhelyezve. Ehhez természetesen nem nyultak; a könyveket ugyan kihuzigálták, de megint visszarakták.

Amikor Malencsics kapitány a belső trezor vizsgálatához fogott és kezével belenyúlt a kis résen: a legnagyobb meglepetésére, még

négy darab ezrest talált a pénztárban, amelyről a tettesek megfeledeztek, vagy pedig sietségükben otthagyták

A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a betörőket talán valami megzavarhatta munkájukban, mert lehetetlennek tartják, hogy a megmaradt négy ezresbankót nem tudták volna kihuzni. Talán valamilyen nesztől megijedhettek és rögtön továbbálltak, otthagya a betörőszerszámokat is.

A nyomozás megállapította, hogy a tettesek olyan biztonsággal dolgoztak, hogy még az irodahelyiség ablakainak függőnyeit sem húzták le munkájuk közben. Pedig villanylámpa mellett dolgoztak, mert a szerszámok közelében két kizilámpa elemet találtak, amely körülmény amellől szól, hogy kizivillanylámpákat használtak a kasszafurási művelethez.

Érdekes továbbá, hogy a betörőszerszámok mellett ott hevert egy vasuti menetrend is, amelynek 88 ik oldala fel volt lapozva. Megnéztük a 88-ik oldalt és megállapítottuk, hogy a Subotica—Noviszád—Beográdi menetrendet tartalmazza. Nem lehetetlen, hogy a sikerült művelet után szokási fervekről tanakodtak.

A legcsodálatosabb az egész bűnesetben hogy a betörők, akik bizonyára nagy zajjal és lármával dolgoztak, teljesen zavartalanul követték el a kasszafurást, mely pedig legalább négy kemény órát vett igénybe.

Villanyfény az irodában

Olyan csodás technikával és hidegvérrel dolgoztak, hogy a legelső nemzetközi betörők is megirigyelhetnék munkájukat Schlanger butorkereskedő felesége csütörtökön késő este lakása ablakából az udvarra tekintett s ez alkalommal észrevette, hogy az Erdős cég irodahelyiségében világosság van. Kezdetben furcsának tűnt fel neki a késői villanyfény, de azután nem tulajdonított nagyobb jelentőséget az egésznek, azt hitte ugyanis, hogy a könyvelő talán bentmaradt az irodában, ahogyan ez már többször előfordult. Mégis valami különös érzés fogta el a villanyfény láttára s önkéntelenül is megborzongott. Nem is tett erről senkinek említést, hanem gyorsan visszavonult szobájába.

A helyszínen megtartott nyomozás alkalmával egy udvari bozóttban egy lemezvágó ollót és két darab feszítővasat találtak elrejtve. Valószínű, hogy a betörők vagy a tett elkövetése előtt, vagy pedig utána hagyták ott. Sok jelenség ugyanis amellől szól, hogy a tettesek gondosan előre készültek a betörésre s hogy a helyi viszonyokat jól ismerték. Az uccai vaskapu ugyanis egy biztosító láncsal is zárul belülről, s a lánc egyik kapcsát a betörők még előzőleg beresztették s azután úgy helyezték vissza, hogy senki sem vehette észre a hibát. Így azután érthető, hogy a betörés alkalmával egész nyugodtan kinyithatták a nehéz vaskaput, mert a meglazult kapcsot egyszerűen leemelték és a kaput minden nehézség nélkül kinyitották.

Hogy a helyi viszonyokkal ismerősek voltak, a legjobb bizonyítéka az a körülmény,

hogyan pontosan lehettek informálva, mennyi pénz van a Wertheimkasszában elhelyezve, mert teljesen lehetetlennek látszik, hogy különben ilyen fáradságos és több órát igénybevevő munkára vállalkoztak volna.

A rendőrség teljes apparátussal folytatja

A rendőrség az esti órákban letartóztatta az egyik tettest, akinél 30.000 dinárt találtak

A rendőrség munkája nem volt hiábaváló. Rakics Radenkó főkapitányhelyettes tudomására jutott, hogy az Alkotmány uccai Fejős vendéglőben csütörtökön este gyanús társaság találkozott. Közöttük volt három notórius betörő, akik már különféle bűncselekmények miatt fogházban ültek. A rendőrség tehát elrészorban a társaság tagjait fogdosta össze. A vállalatnál azután kiderült, hogy Herdi József noviszádi cipész, Hefter Lajos és Szoch Frigyes novivrbácsi lakatos titokzatos tanácskozást folytattak. A társaságban volt Herdi öccse is, aki szintén a hátyja ellen vallott.

A délután folyamán azután a rendőrség tudomására jutott, hogy Herdi József a csatorna környékén bujkál. Voltak, akik a „Grafika” műintézetnél, majd a vágóhid közelében látták. A detektívek nyomban munkába léptek. Csapó József detektív a hadiszízigetig üldözte Herdit, aki nem sejtjén a veszélyt, Rája korcsmájába telepedett le és egymásra rendelte a borokat. Csapó a korcsmában lepte meg Herdit, akit nyomban letartóztattak és még a helyszínen megmozdított, Herdi zsebelből csakugyan előkerült körülbelül 30.000 dinár. Herdi most már nem tagadhatott és beismerte, hogy résztvett a betörésben. Csapó detektív nyomban előállította a főkapitányságra, ahol Herdi részletes vallomást tett.

A betörők még csütörtökön este sem tudták, hol fognak betörni

Herdi nem habozott és nyomban elárulta társait. Kijelentése szerint Hefter és Szoch voltak a főcinkosok. A társaság a Fejős korcsmában beszélt meg a betörést.

A betörőszerszámokat már előzőleg Stolz Henrik és Fiai temerini uti vaskereskedésében szerezték be és a nehéz csomagot a vasúti ruhaházban helyezték el. A megbeszélésnél jelen volt egy Metzger nevű ember is, aki azonban a betörésben nem vett részt.

Szoch többféle tervvel állt elő s több-

a nyomozást és értesüléseink szerint már nyomában is van a betörőknek, akik ugyan egy-egy utat nyertek, de még nem távozhattak a városból. A detektívtestület egész személyzete működésbe lépett, hogy a veszedelmes betörők elutazását megakadályozza.

bek között azt az ajánlatot tette: hogy törjenek be Bröder és Fenyő Duna uccai szállítócégnek. Azután megint azt javasolta, hogy Vrbászon kövessenek el betörést s végül este fél tizenegy óra felé abban állapodtak meg, hogy Erdős és Társa műszaki cégnél törnek be. Azonnal elhagyták a pályaudvari ruhaházban elhelyezett csomagot és nyugodtan elmentek a Temerini utra, ahol anélkül, hogy valaki megakadályozhatta volna őket, a vaskaput felfestették és behatoltak az irodahelyiségbe.

A betörők este 11 órától reggel 3 óráig dolgoztak

A betörőszerszámok segítségével felfestették a pénzszekrényt és pontosan 84.000 dinárt raboltak. Azután megosztózkodtak a pénzen, mindegyikükre 27.500 dinárt kapott, Szoch Frigyes pedig 29.000 dinárt tartott meg magának. A pénztárban levő betétkönyveket és értékpapirokat egy barna bőröndbe csomagolták és háborítatlanul eltávoztak. A Cseney utnáál azután elváltak, Herdi Noviszádon marad, Szoch és Hefter pedig Cseney felé folytatták útjukat. A Temerini uton azután elhajtották a barna bőröndöt, amelyet egy rendőr tegnap délután megtalált és azonnal a rendőrségre vitt. Amikor felnyitották a bőröndöt, a betétkönyvek és értékpapírok érintetlenül kerültek elő.

A nyomozás sikeres munkájában a legnagyobb érdem Rákics Radenkó főkapitányhelyettesé és Malenesics Rodoljub alkapitányé, akik szinte boszorkányos munkát végeztek, hogy megmentsék a rendőrség becsületét, amely eddig tehetetlenül állt hasonló bűntényekkel szemben.

Herdi kihallgatása a késő éjjeli óráig tartott s ez alkalommal a rendőrség részletes adatokhoz jutott a legutóbbi betörésekre vonatkozólag is. A szökésben levő betörők ellen pedig körözölevelet bocsátottak ki s valószínű, hogy már a legközelebbi órákban kézrekerülnek.

Mirkovics Oktávia kisleánya megálmodta édesanyja borzalmas halálát

Miletics kapitány és Mirkovics Oktávia halálának tragikus előzményei

A kapitány nem akarja magával vinni Mirkovicsnét, de az asszony görcsösen ragaszkodott hozzá

Miletics kapitány és Mirkovics Oktávia noviszádi uriaszony borzalmas repülőkatasztrófiája még most is erősen foglalkoztatja a közvéleményt. Miletics kapitány holttestét időközben Knjazsevácra szállították, ahol nagy pompával eltemették.

Most kerülnek csak nyilvánosságra a halálos repülés szokatlan előzményei, amelyekről egyébként a következő értesüléseink szólnak:

A múlt hó végén a zagrebi repülőraj egységét parancsot kaptak, hogy Varazdin környékén gyakorlatokat tartsanak. A gyakorlatokat Miletics kapitány irányította; aki a repülőrajjal bravuros repüléseket végzett s csakhamar olyan hírnévre tett szert, hogy a varazdini lakosság ismételt ünneplésben részesítette a bátor és vakmerő pilótát.

A múlt hét szombatján a repülők Csáktornya környékén végeztek gyakorlatokat. Amikor visszatértek Varazdinba, a leszállás helyén Mitrovicsné elegáns alakja tűnt fel. Miletics már ismerte az uriaszonyt és szívélyesen üdvözölte. Csakhamar bemutatkoztak a többi tisztek is, akik közül egyesek még Noviszádról ismerték Mirkovicsnét, aki a noviszádi repülőterén is többször felszállt ismerőseivel a levegőbe. Szenvedélyesen szerette a repülést s több ízben hangoztatta, hogy csak a szabad levegőben érzi magát boldogan.

Most is arra kérte a kapitányt, hogy vegye fel. Breguet típusú repülőgépre. Az urias-

sony két leánygyermekét nyomban élénken ültakozott édesanyjuk vállalkozása ellen. A gyermekek zokogtak, toporzékolnak és keserves sírásra fakadtak, amikor édesanyjuk nem akart elállni szándékától.

Az idősebb kisleány erre odalépett az anyjához és így szólt:

— Anyukám az Istenre kérlek, ne hagy bennünket egyedül.

Az éjjel azt álmodtam, hogy lángok között láttalak. Olyan rossz sejtéseim vannak, hogy valami szerencsétlenség fog érní. Maradj itt, anyukám!

A gyermekek nyugtalansága arra indította a kapitányt, hogy most ő is lebeszélje Mirkovicsnét a repülésről. Ki is szállt a már készenlében levő gépből és nem volt hajlandó tovább repülni.

Az uriaszony azonban nem tágitott; görcsösen ragaszkodott elhatározásához. A nyugtalanságtól remegő gyermekeket kisasszonyával visszavittette a városba, majd merész elhatározással felszállt a gépre és így szólt a kapitányhoz:

— Nos kapitány ur, mi lesz? Talán azt akarja, hogy magam vezessem a gépet?

Miletics kapitány, aki nem szívesen vállalkozott erre az utra, látva az uriaszony elhatározását, most már nem habozott. Felszállt

a gépre és csakhamar eltűnt a felhők között. Ez volt a végzete.

Hogyan történt a katasztrófa?

Amikor a gép Vinicához közeledett, ahol Mirkovicsné le akart szállni, hogy rokonait meglátogassa, az uriaszonyt hirtelen rosszul let fogta el. Miletics megjárdt és egy pernyire megfedkezett a kormányról. A gép amely már leszállóban volt hirtelen egy magas jegenyefához surlódott s a következő pillanatban szárnytörés következtében lezuhant. Sűrű füst jelezte a szerencsétlenség színhelyén, hogy a gép a zuhanás pillanatában kigyulladt. Csakhamar lángok lobbantak fel s amikor a közelben dolgozó parasztok a szerencsétlenség színhelyére rohantak, már csak két megszenesedett holttestet huzhattak ki a romok alól.

A szerencsétlenek szinte a felismerhetetlenségig összeégtek. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Miletics kapitányt még a motorrobbanás előtt érte a halál, a szerencsétlen uriaszony azonban még élt, amikor a lángok martaléka lett. Mirkovics Oktávia 28 évet élt.

Egy halálraitelt rab meg akart szökni a kragujeváci fegyházból

A szökést a többi rabok akadályozták meg

Kragujevácról jelentik: Csütörtök este hét óra tájban vakmerő módon szökést kísérelt meg a kragujeváci fegyházból a négyszeres gyilkosságért halálra ítélt Petrovics Veszelin. A szökést Petrovics fegyencársai akadályozták meg, akik értesítették az őrköt a halálra ítélt gyilkos szándékáról.

Petrovics a kragujeváci fegyház emeleti cellájában volt több fegyencársával, akiket már hetek óta rá akart beszélni arra, hogy együttesen kíséreljék meg a szökést. A kisebb büntetékért rövidebb időre elítélt foglyok nem akartak belemenni a kockázatos vállalkozásba, csak egy Jettics Márko tíz évre elítélt fegyenc vállalkozott a szökésre. Petrovics csütörtökön délután ismét felszóllította cellatársait, hogy vegyenek részt a szökésben, de azok nem akartak csatlakozni hozzá, mire Petrovics megfenyegette őket, hogy elteszi láb alól azt, aki tervét elárulja. A foglyok féltek a mindenre elszánt, erőszakos embertől, de várták az alkalmat, hogy szándékáról értesíthessék az őrköt.

Petrovics Veszelin este fél hétkor látott hozzá terve keresztülviteléhez és a tetőn át akart kiszabadulni a fegyházból. Hozzáfogott a cella tetőzetének kibontásához. Jettics Márkó pedig azalatt a fogolytársaira vigyázott, nehogy azok jelt adhassanak az őrknek. Jetticsnek már sikerült a tetőzet vakolatát meglazítania, amikor az egyik rab észrevétlenül pár sort irt egy papírszeletre és azt az ajtó hasadékán át a folyosóra dobta. Az őrk csak 1 óra múlva találták meg a levelet, amelyben a fegyencek értesítették őket Petrovics Veszelin szökési kísérletéről, mire bementek a cellába és lefegyverezték a gyilkost, aki a fal lebontásánál használt szerszámaival elkeseredetten ellenállt az őrknek. Petrovicsot és Jetticsét bilincsekbe verve magáncellákba zárták.

— Zsidóünnepekre. Megérkeztek Borsalino stb fűző kemény- és puha-kalapok Fuchs divatárusnál (a Menrath palotával szemben).

TÖLGYFAPARKETTA

mindenféle minőségben,

HORNYOLT TETŐCSERÉP,

valamint

Ia SZERÉMI TŰZIFA

állandóan legolcsóbban kapható a

DRVARSKO INDUSTRIJSKO D.

FAIPARI TÁRSASÁG

FATELEPÉN

Telefon: 208. NOVISAD Örmény-ut a vasúti hidhoz vezető uton, az ujonnan épülő tőzsdepalota mögött.

Pályaudvarokon mindig követelje a „Delbácskát”

HIREK

1926. Szeptember 4. Szombat

Római katolikus: *Róza*. Protestáns: *Rozália*. Görög keleti: (aug. 22.) *Agatonik*. A nap kel reggel 5 óra 21 perckor nyugszik 18 óra 36 perckor. A hold kel 2 óra 10 perckor, nyugszik 17 óra 43 perckor. Nemzeti Színház: Őszi vihar. Apolló mozi: Az erdőszelvény.

Időjárás: (A petrovaradnai katonai meteorológiai állomás jelentése). Egész Európában gyengül a légnyomás, az idő pedig változó. Erős szelek nincsenek, a Baikánon és Európa délkeletén derült, és Dániában és Középszelemben van viharokkal. A hőmérséklet északnyugaton csökkent, máshol emelkedett.

Időjárás: Hazánkban változó idő várható, erősödő nyugati széllel. A felhőzet északnyugatról délkelet felé fog terjedni, nyugaton eső is lesz. A hőmérséklet nem fog lényegesen változni. Noviszádon mérsékelt nyugati szél lesz, nagyrészt derült idő 16-27 C° hőmérséklettel.

A vojvodinai orvosszövetség évi közgyűlése.

A vojvodinai orvosszövetség évi közgyűlést szeptember 5-én, vasárnap délelőtt kilenc órakor tartja meg Noviszádon, a Matica Srpska helyiségében a következő napirenddel: 1. A választmány jelentése az egyesület múlt évi működéséről. 2. A pénztáros jelentése. 3. A régi vezetőség felmentése. 4. Az elnök és a választmány kilenc tagjának megválasztása. 5. A jugoszláv orvosszövetség választmányi tagjainak megválasztása. 6. Az egészségügyi tanács tagjainak megválasztása. 7. Dr. Jovanovic Pera előadása közegészségügyi törvényhozásunkról. 8. Kari kérdések (a szocializálás, orvosi tultermelés, az orvosi kamara működése). 9. Esetleges indítványok.

Európa legöregebb koldusa egy kárpátaljai rutén. Ungvárról írják: Európa egyik legöregebb embere minden bizonnyal Petr Károly ruszinszkói koldus, aki 113 évesnek mondja magát, okmányából azonban kiderül, hogy már 121 éves, mert 1805-ben született. Háromszor nősült, de most már ötven év óta özvegy. Összes gyermekeit tuléte. Alkoholt sohasem ivott, húst csak nagyon keveset eszik és nem dohányzik. Mindennap este 8 órakor lepszik le s nagyon korán kel fel.

Kabátot rabolt. Angyelic Tósa szabalyi születésű mézáros 1923. június 21-én megállította az uccán Delács Antal noviszádi lakost és követelte tőle adja neki kabátját, ellenkező esetben meg fogja verni és mégis elveszi. Delács erre átadta kabátját Angyelicnek, aki átvette és szó nélkül távozott. Delács feljelentése következtében a noviszádi törvényszék tegnap rablás büntetésében mondta ki bűnösnek Angyelic Tóstát és hat hónapi börtönrre ítélte.

Házasság. Weltmann Sándor gépész-mérnök és Vig Ibolya Noviszádon, folyó hó 5-én délelőtt 11 órakor, a zsidó templomban tartják esküvőjüket. Minden külön értesítés helyett.

A Matica könyvtárának statisztikája. A Délbácska tegnapi számában megírtuk, hogy a Matica könyvtárban leginkább jókai művet olvassák. A Matica Srpska könyvtára tegnap adta ki statisztikáját az utóbbi negyedév forgalmáról. Eszerint az egyes szerzőket a következőképen olvasták: Jókai (226 esetben), Turgenyev (200), Nusics (163), Tolstoj (144), Szremac (123), Sienkievic (112), Jaksics Gyura (106), Dostojevski (105), Veszelinovic Janko (93), Ignjatovic Jasa (75), D'Annunzio (74), Daudet (73) és Kuprin (52).

A Lazarević Pašić féle szij- és tiskagyártó üzlet a Buza-tér 20. száma (Szücs) utca 30. száma alól, Novi Sadon.

Tatics Pavle minden állását elvesztette a munkásintézményeknél

Taticsot felfüggesztették munkáskamarai titkári állásától és a Munkásbiztosítóban viselt igazgatósági tagságától. A Munkásbiztosító igazgatósági ülése

Mint ismeretes, a noviszádi Munkásbiztosító és munkáskamara kebelén belül már hosszabb idő óta heves harc folyik Tatics Pavle és ellenfelei között, akik több súlyos kifogást is emeltek munkálkodása ellen. Ezek a harcok a legutóbbi napok eseményeiből ítélve Tatics teljes vereségével végződtek, mert

a munkások között valaha nagy népszerűségnek örvendő Tatics a legutóbbi napokban a munkásintézményeknél minden pozícióját elvesztette.

Tatics már régebb idő óta fokról-fokra volt kénytelen hátrálni és mint ismeretes, a tél folyamán mondatták le a Munkásbiztosító igazgatóságában elnöki tisztségéről. Tatics ekkor kénytelen volt lemondani a munkásbiztosító országos igazgatóságában viselt tagságáról is. Tatics ellen több oldalról is súlyos vád merült fel és a munkásvezér kezdte elveszíteni népszerűségét.

Tatics elveszti munkáskamarai titkári állását.

A legutóbbi napokban következett be Tatics Pavle végleges veresége, amely után már semmi pozíciója sem maradt a munkásságnál és a munkásintézményeknél. Nemrég történt, hogy a szocialista párt vajdasági kongresszusán minden tagsági jogától megfosztották Taticsot, akit rövid idő múlva,

augusztus huszonhetedikén a noviszádi Munkáskamarában viselt titkári állásától is felfüggesztették.

Mind ezt munkáslőrökben meglehetősen diszkrecióval kezelték és a nyilvánosság először akkor vett tudomást Tatics újabb vereségéről, amikor dr. Topalovic Zsivko, a híres Carlieryűgyvédője, a munkáskamara központi titkárságának vezértitkára a szociálpolitikai miniszter részére megírt jelentését, száz példányban sokszorosította és ezt a munkásmozgalmak funkcionáriusai között szétosztotta. Dr. Topalovic írásának tényeit mint a kiküldött miniszteri bizottság tagja állapította és írta meg. Topalovic megállapítása szerint Tatics a Munkáskamara 1925. évi költségvetését 2 millió dinárban irányozta elő, amit a szociálpolitikai miniszter 1

millió 125.000 dinárra redukált. A költségvetés tervezetében Tatics fizetése 48.000 dinárban volt előirányozva. Tatics ugyanaznap, mikor fedezte azt a 6311 dinárt, amelyért felelős volt, nem adta elő hűen a kamarában a miniszternek a redukálásra vonatkozó határozatát, hanem úgy informálta a tagokat, hogy az 1,125.000 dinárral úgy rendelkezhetnek, ahogy azt jónak látják. Ugyanekkor a 48.000 dinárra előirányozott fizetését 65.000 dinárra emelte fel, január 1-től visszamenőleg. Mivel ez nemhogy redukció, hanem egyes tétel emelése lett volna, jóváhagyás végett fel kellett volna terjeszteni a miniszterhez. Ezt Tatics nem tette, hanem mindjárt másnap, július 25-én, különböző címek alatt kifizetett magának 10.000 dinárt. A bizottság jelentése (aug. 12. 977/926. szám a) ezt így fejezi be:

— Tatics Pavle a 6311 D. hiányt a kamara 14.400 D. kiutalt pénzéből fedezte, úgy, hogy ebből még haszna is maradt, ahelyett, hogy azonnal felfüggesztették és az ügyet a bíróságnak átadták volna.

A munkásbiztosítóban is...

Tatics Pavle munkáskarrierjének letörése még itt sem fejeződött be. A Munkásbiztosító igazgatósága csütörtök esti ülésén ismét szóba került Tatics igazgatósági tagságának ügye. Mivel pedig a vita során beigazolódtott, hogy Tatics a kamara részére titkári minőségben 1924. december 12-én hivatalos nyugtára 6311 D-t vett fel és azt csak 1925. július 24-én fizette vissza. Ez idő alatt a pénzt a postán kerestette, hogy nem ott szikkasztották-e el, majd a kamara pénztárosát vádolva, hogy az vette fel a pénzt. A vizsgálóbíró ellene, saját feljelentése alapján, melyet más ügyből kifolyólag más ellen tett, megindította az eljárást. A munkásbiztosítási törvény 131. paragrafusá kimondja, hogy olyan igazgatósági tagot, aki ellen bűnvádi eljárás van folyamatban, fel kell függeszteni tisztségétől.

A munkásbiztosító igazgatósága ezért ki is mondta Tatics tisztségének felfüggesztését. Hogy mennyiben igazak a Tatics ellen emelt vádak, azt a vizsgálóbíróknak kell megállapítania, a tény azonban az, hogy a munkásbiztosító tegnap esti határozatával Tatics utolsó pozícióját veszítette el...

A legelegánsabb és legolesőbb női tászkát **Lazarević, Novi Sad, Pašić (Szücs) u. 30.** kibővített üzletében kapja.

A helybeli református egyházi dalárda folyó hó 4-én, szombaton este fél 9 órakor társasvárosát rendez a Soós vendéglő Ustavka (Aikotmány) ucca 39. szám alatti ujonnan megnyitott helyiségében, melyre a dalárda alapító, pártoló és működő tagjait ezuton is meghívják. A vacsorán résztvenni óhajtok felkéremek, hogy péntek estig okvetlen jelentkezzenek Papp Bálint kereskedőnél, Grobljanska ucca (volt Baksa üzlet). A rendezőség.

Munkásbiztosítóban megállapították a foghuzások és tömések végleges rendjét. A noviszádi Munkásbiztosító pénztárban a legutóbbi időkig csak ideiglenes szabályzatok alapján végezték a foghuzási és fogtömési munkálatokat. A legutóbbi igazgatósági ülésen véglegesen megállapították a foghuzás és tömési munkálatok rendjét. Eszerint a huzást és tömést dr. Kassovitz és dr. Vucskovic orvosok látják el. A műfogakat dr. Vitaliani, dr. Vucskovic és dr. Kassovitz készülik. A tagok szabad választásuk szerint mehetnek ahhoz a fogorvoshoz, akihez akarnak. Ugyanez a három orvos a biztosító tagjainak az aranyfogakat, koronákat és hídakat a megállapított igen kedvezményes árban készíti el.

Ingyenes védőoltás hastífusz ellen. A hastífusz veszedelem minden év ilyen szakában szokott fellépni. Az idén még nagyobb

a veszedelem, mert az áradások alkalmával nagyon sok szenny került a kutakba, patakokba és folyókba és ezáltal növelte a fertőzés lehetőségét. A legbiztosabb módja annak, hogy egészséges ember kikerülje a fertőzést, a hastífusz elleni védőoltás, amelyet Noviszádon ingyen végeznek a városi tisztifőorvosi hivatalban hétköznapokon 10-12 óra között, a járványkórházban (az állami közorház mögött) pedig mindennap, vasárnap kivételével, délelőtt 9-10 és délután 3-4 óra között. A védőoltást különösen az árvízujtótt terület lakóinak ajánljuk, mert ezeket fenyegeti a legjobban a gyakran halálos végű hastífusz.

Zongora és inegedű oktatást vállal Ugray Lajos nyug. polg. isk. tanár, Zrinyi u. 27.

Dr. Schosberger Sándor operatőr, nőgyógyász, rendelőjét és röntgenlaboratóriumát Jevrejska 13. I. alá helyezte.

A „Revü” legújabb száma ma reggel jelent meg a szokott érdekes és nívós tartalommal. A főbb cikkeket a következők: Dr. Mérey Zsigmond: Beethoven ifjúsága. Pierre Voldaque: Az asszony ingatag. — A mindenható hiúság (Négy illusztrációval). — A Zene egyesület idei programja. — Nagyságos asszony tornázik, hogy szép és fiatal legyen. — A Revü rádió-problémája. — Színház, sport és rádió-rovat. Kapható mindenütt. Ára 2 dinár.

Diáktászkák nagy választékban, nagyban és kicsinyben a **Lazarević**-féle újonnan átköltözött üzletben, Novi Sad, Pašićeva (Szücs) utca 30.

A szubotocai vasutigazgatóság és a vajdasági gazdasági körök közös konferenciát tartanak az új menetrend ügyében

A vasutigazgatóság a gazdasági körök kívánságait akarja szem előtt tartani az 1927-28 évi új menetrend tervezésénél — Szeptember tizedikén tartják meg a konferenciát

A vajdasági vasutak menetrendje ellen sokszor hangzott el már kifogás és különösen gazdasági körökben voltak elégedetlenek ezzel a menetrenddel, amely nem mindenben tartotta szem előtt a Vajdaság gazdasági köreinek érdekeit. Ép ezért, most, hogy a szubotocai vasutigazgatóság elhatározta az 1927-28. évi vasuti menetrend vajdasági részének reorganizálását, felmerült az a vélemény, hogy a tervek elkészítése előtt konferenciát kell tartani, amelyen meg kell hallgatni a Vajdaság gazdasági köreinek kiküldöttjeit is.

A vasutigazgatóság az új menetrend összeállításánál ki akarja küszöbölni mindazokat a hibákat, amely eddig a vajdasági közlekedésben fennállottak és a legmesszebbmenőleg támogatni óhajtja a gazdasági körök érdekeit.

A szubotocai vasutigazgatóság ezért a hét elején átiratot intézett a noviszádi és a becskerekeli kereskedelmi kamarákhoz, amelyeknek ve-

vetőségeit felkérte arra, hogy kiküldöttjeikkel vegyenek részt azon a konferencián, amelyet az 1927-28. évi menetrend tervezeteinek lefektetésére szeptember hó tizedikén tartanak meg Szubotocán

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara az átirat kézhezvétele után elhatározta, hogy kiküldi képviselőjét a szubotocai konferenciára, amelyen igen fontos vonatkozások életbeléptetéséről is tárgyalni fognak. A gazdasági körök, különösen a gyorstehervonatok életbeléptetését fogják megszünetelni, mert ezeknek hiányát érzik legjobban a Vajdaság kereskedelmi és gazdasági élete.

Értesítéseink szerint a vasuti és gazdasági körök szubotocai közös konferenciáján még a mai helyzet is szóba kerül és arról is tárgyalni fognak, milyen módon lehetne a mai nagy vagonhiányt minél eredményesebben enyhíteni.

Az első repülőverseny az országban

Tizenkét repülőgép vesz részt a Noviszád—Szkoplye—Zagreb—Noviszád versenyen Ejtőernyőkkel fognak leugrani Noviszádon, a hétfői repülőversenyen

Katonai repülőink szeptember 6-án, a trónörökös születés napján nagyarányú repülőversenyt rendeznek az egész országon keresztül Noviszád—Szkoplye—Zagreb—Noviszád irányban. A versenyben tizenkét legjobb pilótánk fog részt venni kipróbált kísérővel, Breguet és Potez gépeken.

A versenyen a következők vesznek részt. 1. Pilóta Tomics Miodrag őrnagy, kísérő Cencsics Pavle II. oszt. kapitány. 2. Pilóta Navratil Miroslav őrnagy, kísérő Jovanovics György őrnagy, megfigyelő 3. Pilóta Sebaljin Sergej II. oszt. kapitány, kísérő Kosztics Bozsidar hadnagy, megfigyelő. 4. Pilóta Gladisnik Ferdo II. oszt. kapitány, kísérő Kervina Anton főhadnagy, megfigyelő. 5. Pilóta Novak Jerolim II. oszt. kapitány, kísérő Kraji Joszip káplár, mechanikus. 6. Pilóta Markicsevics Janko II. oszt. kapitány, kísérő Nikitin Diktor mechanikus. 7. Pilóta Pajevics Dragoljub főhadnagy, kísérő Matejics Milorad I. oszt. tartalékos kapitány. 8. Pilóta Nyegovan Eugen főhadnagy, kísérő Gvozdanovics Dragutin kapitány. 9. Pilóta Vidale Oszkár főhadnagy, kísérő Fink Károly káplár, mechanikus. 10. Pilóta Tudor Adolf főhadnagy, kísérő Filipek Otto főhadnagy. 11. Pilóta Versmah Ágost őrmester, kísérő Misevics Milivoj hadnagy. 12. Pilóta Jaklics Bogomil őrmester, kísérő Jungics Dragosláv hadnagy.

Az egyes repülőgépek 15 perces időközben repülnek fel az I. repülőterezred noviszádi repülőteréről. Az első gép szeptember 6-án reggel öt órakor száll fel.

A felszállás sorrendjét sorsolás után fogják eldönteni.

A versenyzőknek utközben csak a szkoplyei és zagrebi repülőterén szabad leszállniok benzint és olaj utánpótlásra, valamint a motor rövid megvizsgálására. Ezeket a helyeken minden versenyző egy óra hosszat tartózkodhat, amit be fognak neki számítani az elért időbe. Ha az atmoszféri viszonyok és az idő kedvező lesz, akkor az elsőnek indult versenyzők hétfőn délután 3 és 4 óra között érkeznek meg a noviszádi repülőterre.

A verseny iránt óriási az érdeklődés, miután ez az első repülőverseny az országban, fokozza a verseny értékét a királyi nagyszerű díja, továbbá a másik három díj is.

A versenyre a következő díjakat tűzték ki: Első díj: Ófelsége a király győztes serlege és ajándéka, továbbá az Aero Klub 10.000 dináros jutalma.

Második díj: A hadügyminiszter 20.000 dináros és az Aero Klub 5000 dináros jutalma. Harmadik díj: A légügyi osztály főnökének 12.000 és az Aero Klub 5000 dináros jutalma.

Negyedik díj: Az Aero Klub 10.000 dináros jutalma.

A repülőverseny napján a noviszádi katonai repülőterén ejtőernyővel is végeznek gyakorlatokat. Mindenki, aki ejtőernyővel leugrik 3—5.000 dináros jutalomban részesül

Ezenkívül hadigépekkel különféle katonai, vítezi és sportmutatványokat is végeznek.

A katonai repülőterre való belépés teljesen díjtalan lesz, a repülőterén részletes programot is kapnak a jelenlévők.

SPORT

Tréning mérkőzéseket tart a NAK vasárnap délelőtt és pedig 8 órakor az első csapat a Makkabival a Karagorogye pályán és fél 9 órakor az I. B. csapat a Radnicski I. B. csapattal a kórház mögötti pályán.

— A Radnicski vasárnap délután fél öt órakor a Karagorogye pályán a noviszádi vasutas csapat ellen fog játszani.

A temesvári Kinizsi, amely ma közép-európa egyik legjobb csapata, szerdán, Kiszaszony napján Szubotocán a SAND csapatával fog mérkőzni.

A becskerekeli bajnoki atlétikai versenyen 62 atléta vesz részt, köztük az ország legjobb atlétái.

SAKK

A chikágoi verseny eredménye. Tegnap fejezték be chikágoi sakkversenyt, amelyen az első díjat Marshal nyerte, a második díjon pedig Marócy és Torre osztozkodtak.

TOZSDE

Szept. 3.	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.1250	—	—	176.75
Zürich	—	10.96	1096	1931.50
Newyork	517.75	56.62	56.61	—
London	2513.9/8	275.35	276.65	485.3/8
Paris	1525	168	169	295
Milano	19	203	203.50	368
Prága	15.35	168.10	168.14	—
Berlin	123.30	1350	13.51	—
Budapest	72.55	795	—	—
Brüsszel	14.30	160	—	278
Bécs	73.15	800.50	8.0	—
Bukarest	3.75	28	—	—
Amsterdam	—	—	—	4010
Szófia	—	—	—	72
Krisztiania	—	—	—	—
Szalóniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1926 szeptember 3. 20 óra

Buza

Tengeri

Szeptember	129.25	Szeptember	74 7/8
December	133.3/8	December	82.5/8
Május	138.25	Május	88.50

Irányzat: buza, tengeri bizonytalan (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1926 szeptember 3. (Hivatatos jegyzések)

Buza, bácskai Novisad vidéki d. k. kötés 255—260 (6 vagon), bácskai, tiszavidéki 76-77 kg-os 2 százalék d. k. 261 (2 vagon), bánáti 76 kg-os 2—3 százalék Kikinda d. k. 255 (3 vagon), szerémi d. k. 255 (1 vagon). Tengeri, bácskai d. k. 160 (2 és fél vagon). Liszt, 6. sz szerémi kenyérliszt 262:50 (1 vagon). Buzakorpa, szerémi jutazsákban IX—X. kötés 112:50 (1 vagon). Irányzat: lanya.

Budapesti terménytőzsde

1926 szeptember 3.

Árak ezer koronákban értendők

A terménypiac irányzata vonatott. A buza 5000 koronával olcsóbb lett, a rozs 2500 koronával emelkedett. A malmok tartózkodtak a vásárlástól és a külföldi részéről is kevés érdeklődés mutatkozott, inkább csak fedezeti vásárlások történtek. Buza tiszavidéki 350—352 1/2, felsőtiszai 347.50—350, dunántuli 342.50—345. Rozs 230—232:50. Árpa 220-tól feljebb. Zab 190—200. Tengeri 267.50, dec.-januárra 90 cseh kor. ab Szob, 93.50 cseh korona ab Hegyeshalom.

Masszirozást

elválatok bármilyen időben orvosi előírás szerint. Cim a kiadóban. 889-1-3

Egy teljesen jókarban lévő 370 cm. széles, 440 cm. magas

üzleti portál

2 nagy kirakattal, középtűt az ajtóval átalakítás végett azonnal

olcsón eladó

Fischer J. és Fia Novisad, Kralja Petra 23

Mész

elsőrendű hófehér darabos legolcsóbban kapható nagyban és kicsinyben Krajačević fatelepén Novisad. Tel.: 165

Szeptember hó 4—5-én a párisi Paté-gyár monumentálműve! — Operett filmjudozság az APOLLÓ-ban

Az erdészleány

(Försterchristl) Georg Jarno világhírű operettje 6 felv. Főszerepben: Lya Mara, Harry Liedtke.

A legközelebbi szenzáció: LE VERTIGE.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 20-án	— — —	606
Augusztus 21-én	— — —	602
Augusztus 22-én	— — —	596
Augusztus 23-án	— — —	588
Augusztus 24-én	— — —	580
Augusztus 25-én	— — —	570
Augusztus 26-án	— — —	558
Augusztus 27-én	— — —	548
Augusztus 29-én	— — —	526
Augusztus 30-án	— — —	514
Augusztus 31-én	— — —	504
Szeptember 1-én reggel	— — —	491
Szeptember 2-án	— — —	476
Szeptember 3-án	— — —	459

Küldje be előfizetését!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátrálékban levő előfizetőinket és viszontelárúzóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni szíveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

HIRDETÉSEK

Ház eladó

Svetosavska ulica 27. Érdeklődni lehet ugyanott.
894-1-3

Egy 16 éves kifutó fiú

azonnal felvétetik.

Dobozgyár, Barth Domonkos

Petra Zrinjskog ulica.
892-1-3

NAGYFEJEŐ KÉZIMUNKÁ ÜZLETE ::

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9. SZ.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr, miljö, futó, ágyterítő és agygarnitúrák, fehérmű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése, kézi és gépszur túllhímzés, endlízés, díszpárna montírozás és **perzsa szőnyeg** nyírása (stuccolás) Sport zászlok készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi klápi csipkékből** és kézimunka kellékekben.

Jutányos árak! Pontos kiszolgáltatás!

3 hold szőlőföld

legszebb fekvésű helyen olcsón eladó. Érdeklődni lehet: Svetosavska ulica 27. szám alatt.
895-1-3

Tanulóleányok

könnyű munkához felvétetnek a Novisadi Művirággyárban, Ustavska ulica 19. Jelentkezni lehet reggel 8 és 9 óra között.

Főzés, sütésre berendezett tükéletes

gáztűzhely

jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban.
875-1-2

TANKÖNYVEK

füzetek, iskolafüzetek, író- és rajzszerkek, tolltáskák jutányos árban kaphatók. Az iskolaév kezdetén felhívom az illetékes körök figyelmét a kiadásomban megjelenő Léh Jakab:

JUDILATE DEO
című ima- és énekeskönyvre

Teljes tisztelettel

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv-, papír- és írószerekeskedő,
Novi Sad, Kralja Petra ul. 30.

A horgosi
róm. kath. leánynevelő
intézet

jutányos fizetés mellett felvesz olyan leánykakat, kik magukat a kézimunka és háztartásban kiképeztetni, vagy pedig a polgári iskolát magán uton elvégezni óhajlják. Jelentkezni lehet az intézet főnöknőjénél.

1-0

Munkásleányokat felvesz

Stojanović-könyvkötészet

Wilson-tér 6

Egy 3 ablakos emeleti uccai elegánsan butorozott
különbejáratu szoba

1 esetleg 2 személy részére azonnal kiadó.
Miletić (Kenyér) u. 5.

Családi názat

keresek megvételre 50 000 dinár értékben. Szíves megkereséseket a kiadóba.
910-1-2

Halló! Ma este 7 órakor Halló!

halpaprikás és sült hal vacsora

Kitűnő bukoveai bor, jó kiszolgálás, melyre tisztelt vendégeimet és ismerőseimet meghívom

Peikert Ferenc, vendéglős

913 Ustavska ul. 42. 1-1

Radio rekord

Audion lámpa darabja 50 dinár. Kapható:

Vantsik Aladár

radio üzletében, Veliki-Bečkerek, Fő-utca.
912-1-2

Rentabilis kereskedelmi vállalathoz Suboticán

tőkével rendelkező társ
kerestetik

Csakis olyanok küldjék be ajánlataikat, akik a vállalat vezetésében is részt tudnak venni. Szakértelem nem szükséges. — Ajánlatok:

„Társ”

jeligére Subotica, Postafiók: 107. küldendő.
911-1-2

Szilvát

lekvárnak, pálinkának, kosárban és ömlesztve, valamint

más gyümölcsöt

legolcsóbban szállít

Filip Beljan

Novisad, Temerinska 31.

905-1-3

Órakovnevelést,

magyar-német levelezést vállal főkönyvelő. Megkeresések

Kardos hirdetővállalathoz, Novisad

Wilson-tér 7. Telefon 3 70. intézendők.
899-1

Eladó

a Futaki országút mentén több házhely, továbbá hálószoba butor és Singer-varrógép. Közeli fevilágosítás nyerhető

Frank és Guttman-cég irodájában,
908 Dunu u. 6. szám alatt. 1-2

Nagyobb Wertheim-kassa

megvételre kerestetik.

Cim: Schmolka hirdetőiroda,

916 Futoski put 2. 1-1

A n. e. vendégeim és ismerőseim szíves tudomására adom, hogy ma, szombat este

disznótoros vacsorát
vasárnap pedig szőlőbált

rendezek. — Kitűnő italok és must. — Jó zeneről gondoskodva.

Szathmáry Lajos, vendéglős

Jovan Aranyjeva ul. 19.

2 szoba konyha

speiz a város központjában 1200.— D. Ügynöknél, Jevrejska ul. 4.

Magyar, német és szerb gyors- és gépirónó

azonnali belépésre kerestetik. Irasbeli ajánlatokat „Fizetés 2000.— Dinar” jelige alatt Schmolka hirdetőiroda Novisad, Futoski put 2. továbbít.

Egy szépen butorozott szoba

előszobával, a város központjában azonnal kiadó.

Cim: Schmolka hirdetőirodában,

Novisad, Futoski put 2.

Eladó szőlő

A bukoveai uton egy hold „Miskokos”, Major közelében egy hold „Miseluk”, mindkettő terméssel, vagy anélkül. Bővebbet:

Linzner Jakab, kereskedő

Petrovaradin (Major) iskolával szemben
890-1-2

BUTORT:

Hálószoba, Ebédlő és Irodaberendezést stb.

elsőrendű, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

nagyban és kicsinyben

mindenkor olcsóbban vásárolhat,

mint bárhol és a legkedvezőbb üzleti meglőnynyitással!

ATLAIZ D. D. butor és faárugyárban, NOVISAD